

וידבר, במדבר סיני, באחד לחדש - וגו' מתוך חיבתן לפניו מונה אותם כל שעה, כשיצאו ממצרים מנאן, וכשנפלו בעגל מנאן לידע מנין הנותרים. כשבא להשרות שכינתו עליהן מנאן. באחד בניסן הוקם המשכן, ובאחד באייר מנאם: רש"י

במדבר סיני - להודיע כי לא עלה משה אל הר סיני אחר היות הכבוד באהל מועד: אבן עזרא

או יאמר וידבר ד' אל משה במדבר סיני כו' (א', א'): נראה דהתורה מלמדת לאדם שיתנהג עצמו, כי להיות שהתורה ניתנה בסיני למען ילמד אדם להיות תמיד מוכנע גדול ונבזה בעיניו כדרך שעשה השם יתברך ברוך הוא שמאס בהרים הגבוהים ובחר בהר סיני הנמוך מכולם: וזהו במדבר סיני: רק לזה צריך האדם שלא יתעצב מחמת גודל הכנעה יפול בעצבות וזה הוא מניעה גדולה מעבודת הבורא יתברך לכן הזהירה תורה עליו שיראה להיות תמיד בשמחה, כי אין השכינה שורה מתוך עצבות: וזהו באהל מועד, פירוש שיכניס עצמו לאהלו של מועד הוא לשון שמחה, כי מועד היא לשון יום טוב. באחד לחדש השני: פירוש ואם יאמר האדם ואיך אוכל לשמוח כיון שהרבתי לפשוע ולזה אמרה תורה אף על פי כן יראה לעשות תשובה בשמחה ויתחזק עצמו לאמר הרי אני כאלו נולדתי היום הזה ולא אשוב עוד לכסלה וזה נקרא חידוש שנתחדש כבריה חדשה: וזהו באחד לחדש השני, כי האדם הזה הוא נתחדש ב' פעמים האחד ביום שנולד, והשני ביום שעושה התשובה ונתכפר לו: בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים: גם כן על הדרך זה, כי השם יתברך ברוך הוא הוציאנו ממצרים הם הקליפות גדולות מ"ט שערי טומאה* ותמיד כשאדם עושה תשובה על חטאיו הוא יוצא מהקליפה אל הקדושה ונקרא גם כן יציאת מצרים* וזה נקרא בשנה השנית, כי העולם נקרא שנה כנזכר בספר יצירה לומר שגם בשנה השנית פירוש בעולם עכשיו גם כן יש יציאת מצרים שנית, והיינו בשעה שעושה אדם תשובה כנ"ל והבן* נועם אלימלך

א"י ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש לבית אבותיו הוא. הנ"ל לרמז על צדיקי הדור לקרב לכל איש מבני ישראל לבל ידח ממנו נדח. כי האמנם הוא בדרגא שפילה מאד מ"מ הלא מקור מחצב נשמתו הוא חלק אלקי ממעל מבני אברהם יצחק ויעקב אשר בעבורם נברא העולם. וז"ש ואתכם יהיו איש איש למטה מ"מ יהי עמכם יחד בצוותא כי הלא ראש לבית אבותיו הוא שמקור מחצבתם מאבות העולם. גם אבות הוא רצון כי כן עלו במחשבה: ספר תפארת שלמה

ומזה הטעם נראה, הא דכתיב (להלן פסוק מ"ט) 'אך את מטה לוי לא תפקוד ולא תשא בתוך בני ישראל', כי ישראל הם נגד התורה שבכתב, ומטה לוי הם נגד התורה שבעל פה. וזהו בלוים 'על פי' ה' פקד (להלן ד, מט): קדושת לוי

והיו לי הלוים אני ד' (ג', י"ב). לכאורה אינו מובן הפירוש של אני ד', האיך שייך לשלמעלה הימנו והיו לי הלוים. אך הענין הוא, דהנה השם יתברך ברוך הוא בלתי אפשר להשיג מציאותו יתברך שמו רק על ידי פעולותיו ונפלאותיו הנפלאים והנוראים על ידם יכול האדם לדעת ד' ברוך הוא* וזהו

פרשת נשא - בארץ ישראל

ויש לומר שדוגמת שלשה מחנות הלויים שהם שלשה סוגי יראת השי"ת יש נמי בהכנסת שבת, שבהאריז"ל שבע"ש בחצות היום מתחילה להאיר קדושת שבת, וע"כ אפי' מי שבששת ימי המעשה הוא בהסתרת פנים מחמת כובד המלאכה וטרדת הפרנסה, מ"מ בע"ש בחצות התחלת התנוצצות קדושת שבת קול דודי דופק על מיתרי לב ישראל ומתעורר בו הרצון, ואז מתמרמר בנפשו באיזה פנים הוא בא לקבל את השבת ובא לכלל הבנה עד כמה הוא רחוק ולהיכן הוא נוטה, וזהו ענין (עירובין מ'.) בר בי רב דיתיב בתעניתא בע"ש זהו מקביל לבני מררי שבשניהם הוא ענין כניעת נפש ואח"כ ענין שש התקיעות, וידוע שענין התקיעות בכל מקום לעורר הפחד וכמ"ש (עמוס ג') אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו והוא מבריח את המזיקין, וזהו מחמת הרגשת קדושת שבת שמתנוצצת ביותר זה מגרש את היצה"ר מהיות יושב בין מפתחי הלב, ואז הזמן לעומתו פתיחת שערי גן עדן כידוע בדברי האריז"ל, ובודאי הוא ענין אחד עם גירוש יצה"ר היושב בין שני מפתחי הלב, כי הלב באדם הוא הג"ע בעולם הקטן, ובפתיחת שערי הלב בעולם הקטן מתעורר פתיחת שערי ג"ע בעולם הגדול, והוא מקביל למדת בני גרשון יראת חטא שלא יהי' נחסר ונדחה מקדושת שבת. ואח"כ הדלקת הנר זה רומז על נר ה' נשמת האדם שמאיר אל עבר פני' פחד ה' והדר גאונו מקביל למדת בני קהת כנ"ל. ובהקדמת כל אלה זוכין לקבלת שבת באהבה, כמשפט האהבה הבאה אחר יראה, כידוע לותיקין: ספר שם משמואל - שנת תרפ"א

על התורה ועל העבודה

והיו לי הלוים, פירוש כשתהיו דבוקים ולווים לי על ידי זה תגרמו שאעשה נסים ונפלאות בעולמי ויהיו היכולת בידכם להשיג אותי על ידי מפעלי וזהו אני ד', שתדעו אותי שאני ד'* וזהו (אבות פ"א מי"ד) אם אין אני לי מי לי, פירוש אם לא תקנתי מעשי שיהא אני לי, פירוש שאכיר בוראי על ידי נפלאותיו בכדי שיוכל להקרא אני. מי לי, מה יש לי פעולה שפעלתי* וזהו אני לדודי כו' (שיה"ש ז', י"א), פירוש על ידי ידודותי ואהובתי שאני אוהב להשם יתברך ברוך הוא ועובד אותו עבודתי גורם שיתקרא אני כנ"ל. ועלי תשוקתו, דעיקר תשוקת השם יתברך ברוך הוא שלא יחטא האדם ויהיה צדיק תמים: וזהו ועלי תשוקתו, פירוש תשוקתו הם גם עלי שגם אני משתוקק שאהיה צדיק וקל להבין*: ספר נועם אלימלך

אא"ז מו"ר ז"ל אמר עמ"ש במדרש בני לוי שקירבו עצמן לי כו'. אף כי וודאי גם בבנ"י הי' הרבה שלא חטאו. רק שלא הי' להם הכח להתקרב אליו ית' כו'. ופי' הדברים כי וודאי מה שמשתוקק מאוד להתקרב אליו ית' ע"י רוב הרצון בכל לבו נעשה נוגע בדבר כל כך עד שאין שום חטא יכול לפרוד אותו כמ"ש מים רבים לא יוכלו לכבות כו'. ולכן בני לוי אף שהיו ג"כ חושבים עצמן בכלל החטא. רק ע"י רוב התשוקה קירבו עצמן ונתקרבו כנ"ל: שפת אמת - שנת תרל"ד

וזהו ויכסהו הענן (שמות כ"ד, ט"ז). רמז לקדושה ולא זו אלא ויקרא אל משה בקריאה בלשון חיבה. ביום השביעי, שזו קדושה עליונה*: ס' נועם אלימלך, במדבר

ערב שבועות - שבת קודש

פ"א הייתי בחג השבועות באלכסנדר, בזמן הנהגת הרבי הזקן רבינו יחיאל ז"ע, והי' אז ערב שבועות בשבת קודש, ואמר בקדשו הענין דהוסיף מרע"ה יום אחד מדעתו (שבת פ"ח.), כמו גבי קרבן דמיום השמיני והלאה ירצה כדי שיראה פני מטרוניתא תחילה (מד"ת אמור י"ב), כך מרע"ה ראה שישראל עוד אינם מוכנים לקבלת התורה לכן הוסיף יום אחד כדי שיהי' קבלת התוה"ק בשבת, ושבת בחי' תשובה וקדושת שבת יסייע להם שיהיו מוכנים לקבל התוה"ק, והשי"ת הסכים לזה: ספר ישמח ישראל

בשבת שלפני שבועות צריכין להכין לקבלת התורה כי השבת ניתן קודם התורה שהיא הכנה לקבלת התורה. וכן כתיב וישבות העם ביום השביעי ומשם נסעו להר סיני. ויש אומרים בשבת עצמו וי"א ביום ראשון אחר השבת. אבל בכח השבת באו אל הר סיני ויחן שם כאיש אחד בלב אחד זה מכח השבת שנעשין בנ"י אחדות אחד. והוא עצמו בחי' המדבר שהתורה ניתנה בג' דברים באש במים במדבר. ומדבר הוא הביטול לבטל הכל להיות כמדבר רק לשמוע דבר ה'. ויש בכל איש ישראל קצת מזה בכל שבת ששובת מכל המלאכות לכן הוא הכנה אל התורה. וכן איתא בסדר המעלות ונתן לנו את השבת וקרבנו לפני הר סיני. וכעין שכתבו חז"ל שצריך לעבור השבת על הילד קודם שנכנס לברית מילה כמו כן בכלל ניתן השבת קודם שנכנסנו בברית התורה בהר סיני: שפת אמת פרשת במדבר שנה תרס"ד

הפטורה

ובמדרש והיה מספר בני ישראל כחול כו' לא ימד ולא יספר. וקשה רישא לסיפא כו'. והתירוץ כי עיקר הרצון להיות ממשיכין מספר שלהם עד אין תכלית כי שורש בני ישראל ג' אבות י"ב שבטים ע' נפש ס' ריבוא ואח"כ אין מספר. וצריכין תמיד להיות דבוק בשורש האבות והוא אחדות אחד. וכשמתרחבין באופן זה אין נפרדים משורשם וחל עליהם ברכה. וכפי הביטול להשורש כן מתברכין להיות יותר אין מספר. וז"ש כה יהי' זרעך כשיתדבקו בשורשו יהי' אין מספר כנ"ל [ע' בדברי מו"ז ז"ל פ' שמות]: שפת אמת - שנת תרל"ד

פרקי אבות

כל העוסק בתורה לשמה. פי' להגדיל שם התורה כי השם הוא כשנתפרסם במקומות רחוקים וכ"כ במדרש ברחובות תתן קולה במקום שמרחיבין אותה. והאדם צריך לעסוק בתורה כדי שדברי תורה יכנסו בלבו וימשיכו כל מעשיו אחרי'. והתורה מסייעת לאדם כפי רצון העוסק בה. והוא ענין תורה שבע"פ כשהתורה נכנסת בעומק הלב וממילא נעשין כל מעשיו עפ"י התורה ונמצא מחדש במעשיו אור התורה. ומצינו באבותינו הראשונים שכל מעשיהם הי' תורה שהרי נכתב מעשיהם בתורה. וזה קידוש שם התורה כנ"ל וזה לשמה כנ"ל: שפת אמת - שנה תרל"ג

הוא היה אומר: "אז מקומט צום עסען און מען איז זיך מקרר פון תאות אכילה ווערט דאס גירעכנט גלגול שלג": ספר אור עולם להרה"ק ר' אורי מסטרעליסק זי"ע

א גוטין ש"ק ויו"ט!

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025;
ברשות ובהדרכת גדולי התורה chizuk620@gmail.com
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש, או שיעור באידיש,
וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים
- אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally

לקבל שיעור באידיש {בערך 25 מינוט},
או דברי תורה, גליון "באר היטב" בענגליש, נא להודיענו
לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30 pm

לע"נ דודי הרה"ג ר' גבריאל ב"ר יהושע מתתיהו זצ"ל פינקל
נלב"ע ה' סיון תשע"ח - תנצב"ה